

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12Co/82/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112241491
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tóth
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8112241491.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tótha a členov senátu JUDr. Petra Šama a JUDr. Milana Šebeňa, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanej: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 18.2.2015 č. k. 14C/428/2012-51, jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa.

N e p r i z n á v a žalovanej náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Prešov rozsudkom č. k. 14C/428/2012-51 žalobu zamietol. Náhradu trov konania účastníkom nepriznal. Návrh žalobcu na prerušenie konania zamietol. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že žalobca sa domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu - Okresného súdu Vranov nad Topľou, ktorý nerozhodol o žiadosti o udelenie poverenia v zákonnej lehote 15 dní. O návrhu nebolo rozhodnuté v primeranej lehote a bez zbytočných prietahov, pričom neexistovali okolnosti, ktoré by umožňovali súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prietahmi, keď vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti. V konaní mu vznikla majetková škoda 125,- eur, čo predstavuje účelne vynaložené náklady spojené so správou pohľadávky. Ďalej požaduje nemajetkovú ujmu za prietahy v súdnom konaní, pretože samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením. Za prietah v súdnom konaní za každý mesiac požaduje 55,- eur.

Žalovaná žiadala žalobu zamietnuť. Žalobca v konaní nedoložil ani jeden relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval nárok žalobcu na náhradu škody. Nie je splnená ani zákonná podmienka podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, pretože žaloba bola podaná pred uplynutím 6-mesačnej lehoty na prerokovanie návrhu na príslušnom orgáne. Prvé žaloby boli na súd podávané 27.9.2012 pred uplynutím 6-mesačnej lehoty na vybavenie návrhu žalobcu ministerstvom. Predbežné prerokovanie je zákonnou podmienkou, aby o tomto nároku mohlo prebehnúť občianske súdne konanie. Žalovaná poukázala na nedostatok právnosti všeobecného súdu preskúmavať efektívnosť a rýchlosť súdnych konaní v konaniach o náhrade škody podľa zákona č. 514. K takémuto preskúmaniu môže dôjsť len na Ústavnom súde SR na základe ústavnej sťažnosti, kde by rozhodnutím Ústavného súdu boli konštatované prietahy v súdnom konaní, resp. bolo vydané právoplatné rozhodnutie o disciplinárnom konaní, čo by bol zákonný predpoklad na uplatnenie nároku, ako to robí žalobca. Čo sa týka § 44 ods. 2 Exekučného poriadku č. 233/1995 Z.z., tak tam uvádzaná 15-

dňová lehota platí v prípadoch, keď je vyhovené návrhu na udelenie poverenia. V prípade nevyhovenia návrhu neplatí 15-dňová lehota.

Čo sa týka výpočtu náhrady škody, táto je robená len hypoteticky, nejde zjavne o škodu skutočnú a nemajetková ujma je vyčíslená na základe nesprávnej právnej úvahy.

Žalovaná v tejto veci poukazuje na aspekt dobrých mravov, keďže žalobca je známy verejnosti a je vnímaný negatívne z hľadiska zneužívania neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách.

V konaní sú spojené veci týkajúce sa exekučného súdu Vranov nad Topľou, kde v exekučnom konaní sp. zn. 7Er/36/2009 viedol exekúciu žalobcu ako oprávneného proti S. O.. Podkladom bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu. Ďalšia vec sa týka exekúcie proti povinnej C. D. v exekučnom konaní sp. zn. 10Er/390/2009. Exekučná vec sp. zn. 7Er/338/2009 sa týka povinného P. G.. Vec sp. zn. 3Er/392/2009 sa týka povinného I. G.. Vec sp. zn. 12Er/235/2009 sa týka povinnej C. T.. Exekučná vec sp. zn. 9Er/48/2010 sa týka povinného X. T.. Vec sp. zn. 11Er/833/2010 sa týka D. T.. Vec sp. zn. 3Er/387/2009 sa týka povinnej T. T.. Vec sp. zn. 9Er/625/2010 sa týka povinného I. B.. Vec sp. zn. 7Er/4/2009 sa týka povinného I. E. (E.). Vec sp. zn. 8Er/60/2009 sa týka povinného C. P.. Vec sp. zn. 3Er/111/2009 sa týka povinnej C. G.. Vec sp. zn. 10Er/576/2009 sa týka povinnej C. C.. Vo všetkých uvedených sporoch sa požaduje náhrada škody 125,- eur a nemajetkovej ujmy v závislosti od počtu omeškania s vydaním rozhodnutia o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. V dvoch veciach povinných D. T. a I. E. súd vydal poverenia v súlade s návrhom exekútora.

Žalobca v konaní vytyka nesprávny úradný postup spočívajúci v tom, že okresný súd nerozhodol v 15-dňovej lehote o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia. Ak exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok, je potrebné preskúmať z úradnej moci rozhodcovský rozsudok aj rozhodcovské konanie podľa zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku č. 233/1995 Z.z. zvyrazňuje zodpovednosť exekučného súdu za vydanie poverenia s tým, že 15-dňová lehota na vydanie poverenia je krátka na to, aby exekučný súd zodpovedne preskúmal predložený rozhodcovský rozsudok a žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia. Samotné nedodržanie lehoty automaticky neznamená porušenie zákonného práva podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy, pretože aj v týchto prípadoch sú vždy rozhodujúce všetky konkrétne okolnosti posudzovanej veci (viď rozhodnutie Ústavného súdu IV. ÚS 471/2012 zo dňa 7.5.2013). Súdu sú známe všeobecné obchodné praktiky žalobcu, ktorý poškodzuje spotrebiteľa v ich právach, čo je konštatované súdmi vo viacerých rozhodnutiach. Boli uzatvárané rozhodcovské doložky, ktoré sú exekučným súdom hodnotené ako neprijateľné zmluvné podmienky v neprospech spotrebiteľa. Žalobca vytvoril enormný počet rozhodcovských rozsudkov, na ktoré vyžaduje vydať poverenie. Ak žalobca porušuje zákon a poškodzuje práva spotrebiteľov neprimeranými úrokovými sadzbami, neprimeranými sankciami, nanucovaním rozhodcovskej doložky, potom sa aj súd musí vyporiadať s konkrétnymi okolnosťami, keď žalobca sám porušuje zákon a poškodzuje práva spotrebiteľov, tak s tým sa musí vyporiadať aj súd, či nie je to v rozpore so zásadami dobrých mravov (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb.).

Keď žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody, tak neunesol dôkazné bremeno na preukázanie konkrétnej výšky škody. Obdobne je to aj pri uplatnení nároku na náhradu nemajetkovej ujmy.

Ak je uplatnený nárok na nemajetkovú ujmu z dôvodov možného zániku povinného, insolventnosti povinného či riadiacich pocitov orgánov spoločnosti, tak tieto okolnosti sú bezvýznamné, keďže žalobca je právnickou osobou. Žalobca nepreukázal zánik svojich podnikateľských aktivít. Podmienkou uplatnenia nároku je predbežné prerokovanie. Len keď príslušný orgán neuspokojí nárok, možno v lehote 6 mesiacov od prijatia žiadosti na príslušný orgán uplatniť právo na súde. Preto nárok žalobcu by bol predčasný. Preto súd žalobu zamietol.

Žalobca požiadal o prerušenie konania na okresnom súde z dôvodov položenia prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru EÚ. Posúdenie dôvodov na prerušenie konania s poukazom na § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p., keďže prerušenie konania je na úvahe súdu, kde súd má zväžiť okolnosti potrebné na prípadné rozhodnutie o prerušení konania, a je tu rozhodujúce hľadisko hospodárnosti konania, tak prerušenie konania malo by byť výnimkou spravidla. Keďže prejudiciálna otázka nemá význam pre rozhodnutie v tejto veci, nie je dôvod ani na prerušenie konania pre položenie prejudiciálnej otázky. Zamietnutím

návrhu na prerušenie konania sú chránené všetky záujmy účastníkov, aby konanie bolo rýchle a účelné. Keďže nie sú podmienky na prerušenie konania, preto súd zamietol návrh.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O.s.p.. Neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov konania. Úspešná žalovaná si náhradu trov konania nežiadala, preto žalovanej nebola priznaná náhrada trov prvostupňového konania.

Proti rozsudku okresného súdu dal odvolanie žalobca. Súd rozhodol v merite veci na základe inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z.. Nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnych skutočností a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnych skutočností a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. Zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Štrasburský súd opakovane uviedol, že prieťahy v súdnom konaní vznikajú vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžka konania je ovplyvnená mimosúdnyimi faktormi, napr. nárastom ekonomickej trestnej činnosti, rozsahom nevybavenej súdnej agendy a pod.. Dohovor ale zaväzuje zmluvné strany, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám čl. 6 ods. 1 zahrňujúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote.

Odvolateľ vytýka súdu, že nevykonával dokazovanie obsahom Znaleckého posudku č. 1/2014 vypracovaný Znaleckým ústavom Ekonomickej univerzity v Bratislave, ktorým žalobca dokladuje výšku škody a nemajetkovej ujmy.

Žalobca poukazuje na to, že súd neprerušil konanie, aj keď bola položená prejudiciálna otázka a podaná ústavná sťažnosť na Ústavný súd. Žiada zrušiť rozhodnutie súdu prvého stupňa a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Krajský súd prejednal vec v medziach, ktorých sa odvolateľ domáhal preskúmania napadnutého rozhodnutia a zistil, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je potrebné potvrdiť ako vecne správne. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.) a k tomu dodáva:

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku č. 233/1995 Z.z., súd skúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti, návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietne. Exekučný súd z úradnej moci podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku má právo skúmať žiadosti o udelenie poverenia, čo je limitované 15-dňovou lehotou na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ale pri bezchybnom návrhu. Ak exekučný súd z úradnej moci je oprávnený preskúmať žiadosti o udelenie poverenia, tak lehota 15 dní vždy platí len pre prípady vyhovenia návrhu o udelenie poverenia. Exekučný poriadok neuvádza žiadnu lehotu na vydanie rozhodnutia o zamietnutí žiadosti na udelenie poverenia. Pätnásťdňová lehota na vydanie rozhodnutia o zamietnutí žiadosti v zákone nie je ustanovená, potom nedodržanie 15-dňovej lehoty na vydanie rozhodnutia o nevyhovení návrhu súdnemu exekútorovi na udelenie poverenia nie je porušením práva oprávneného. Pre prípad neudelenia poverenia na vykonanie exekúcie nie je zákonom (Exekučným poriadkom) stanovená lehota, aj keď sa žalobca domnieva, že aj v takomto prípade by mala platiť 15-dňová lehota na vydanie rozhodnutia o zamietnutí návrhu na udelenie poverenia.

Lehota na zamietnutie žiadosti na udelenie poverenia z Exekučného poriadku nevyplýva. Nemôže dôjsť k porušeniu práva žalobcu na vydanie rozhodnutia - urobenie úkonu v zákonom stanovenej lehote. Nie je možné konštatovať nesprávny úradný postup podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z.. Ustanovenie § 9 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. udelilo právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným

postupom tomu, komu bola takýmto postupom spôsobená škoda. Keďže táto podmienka nároku na náhradu škody nie je osvedčená žalobcom a nedá sa konštatovať nesprávny úradný postup, potom rozhodnutie okresného súdu je správne, pokiaľ žalobu zamietol.

Odvolačný súd prisvedčuje názoru žalovanej, že nie sú splnené podmienky na vyvodenie zodpovednosti za nesprávny úradný postup zadaný v § 9 ods. 1 zákona č. 514, ak nebolo konštatované porušenie práva žalobcu v dôsledku prietahov v súdnom konaní, o čom je oprávnený rozhodnúť Ústavný súd SR. Všeobecným súdom neprislúcha v súdnom konaní posudzovať prietahy v súdnom konaní iným súdom. Ak neexistuje rozhodnutie Ústavného súdu či konštatovanie prietahov v súdnom konaní pred súdom prvého stupňa, a ak týmito kompetentnými orgánmi nebol zistený nesprávny úradný postup, nie je možné vyvodiť zodpovednosť z nesprávneho úradného postupu vo forme náhrady škody.

Žalobca uplatnil právo na náhradu škody, kde škoda predstavuje náklady v súvislosti s evidenciou pohľadávky. Ide o administratívne náklady 125,- eur súvisiace so správou pohľadávky, kde 70,- eur je na pracovné výkony zamestnancov pomocou informačného systému, 40,- eur je na udržiavanie a správu informačného systému či 15,- eur za administratívne spracovanie textov a urgencií adresovaných exekučnému súdu. Tieto administratívne náklady tak či tak nemôžu byť predmetom exekučného konania, pretože predmetom súdneho rozhodnutia je vždy pohľadávka prisúdená, nie dodatočné náklady žalobcu so správou tejto pohľadávky. Žalobca uplatňuje nemajetkovú ujmu, pričom nepreukázal, že žalobcovi v dôsledku nesprávneho úradného postupu došlo k ohrozeniu legitímnych očakávaní k ohrozeniu jeho podnikateľských aktivít či straty a dôvery v súdnictvo. Ide len o hypotetické uvažovanie žalobcu bez preukázania konkrétneho zásahu do sféry žalobcu. Odvolací súd nevidí dôvod na priznanie náhrady škody či nemajetkovej ujmy, keď v exekučných konaniach boli už konštatované neprijateľné zmluvné podmienky, resp. že žalobca ako oprávnený nemá titul na vedenie exekúcie proti povinnému v dôsledku nedostatku právomoci rozhodovať rozhodcom spor bez platnej rozhodcovskej zmluvy.

Žalobca v konaní poukázal na Znalecký posudok č. 1/2014, ktorý nie je možné považovať za znalecký posudok, len ako ďalší dôkaz predkladaný žalobcom v konaní. Údaje zo znaleckého posudku nie sú verifikovateľné, keďže znalec vychádzal výlučne z údajov poskytnutých žalobcom. Znalecký posudok môže byť aj bez významu vzhľadom na to, že sám žalobca si zapríčinil neúspech v exekučnom konaní, ak viedol exekúciu na základe nevykonateľného titulu, a to rozhodcovského rozsudku vydaného rozhodcom bez rozhodcovskej doložky. Náhrada škody vyjadruje len paušálne náklady, aj keď podložené tzv. znaleckým posudkom, pričom sa vykazujú náklady akejkoľvek administratívnej činnosti, nie priamo ku konkrétnemu nároku zo sporu. Nároky na náhradu škody sú skôr hypotetické, pretože vymedzujú všeobecné náklady správy pohľadávky žalobcu bez konkrétneho určenia, pričom výška škody v súvislosti s jednotlivými prípadmi porušenia povinnosti exekučným súdom má predstavovať konkrétnu náhradu materiálnej ujmy u žalobcu. Žalobca ale nepreukázal príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom, zatiaľ neosvedčeným a vznikom konkrétnej škody.

Žalobca nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy v súvislosti s porušením práva, že samotné konštatovanie porušenia práva nebude dostatočným zadosťučinením. Výška nemajetkovej ujmy v konkrétnom prípade nie je nárokom uplatneným v tomto konaní preukázaná, najmä tvrdenia postihu žalobcu nesprávnym úradným postupom, čo sa malo prejavíť aj v strate dôvery žalobcu v spravodlivosť. Z hľadiska morálneho aspektu sám žalobca vymáha pohľadávku, ktorá je pochybná. Preto nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je pochybný. Odvolací súd preto potvrdzuje rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne.

Ak žalobca poukazuje na retroaktivitu pri použití § 9 ods. 2 zákona č. 514, tak odvolací súd konštatuje, že ide o nepriamu retroaktivitu, pretože v ods. 1 je vymedzený nesprávny úradný postup a ods. 2, ktorý je účinný od 1.1.2013, len bližšie definuje posudzovanie nesprávneho úradného postupu súdom, ktorého dôsledkom sú sťažnosti na prietahy, prípadne na disciplinárne konanie, ktoré konštatoval Ústavný súd. Keďže neexistuje žiadne rozhodnutie týkajúce sa sťažnosti na prietahy v sporových veciach, ktoré sú predmetom nároku žalobcu, nie je možné konštatovať nesprávny úradný postup, ktorý je podmienkou na uplatnenie nároku na náhradu škody či nemajetkovej ujmy. Ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. len bližšie rieši otázku posúdenia nesprávneho úradného postupu, ale definovanie nesprávneho úradného postupu je stále uvedené v ods. 1 § 9 zákona č. 514/2003 Z.z. účinného aj pred 1.1.2013. Aj táto námietka žalobcu v odvolaní nie je dôvodná. Preto odvolací súd nevidí dôvod na zrušenie rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Odvolací súd potvrdzuje rozhodnutie súdu prvého stupňa vo výroku o náhrade trov konania, pretože o nich bolo rozhodnuté správne s poukazom na § 142 ods. 1 O.s.p., kde úspešná žalovaná má právo na náhradu trov konania proti žalobcovi. Keďže žalovaná si náhradu trov konania nežiadala, preto úspešnému žalovanému nemohla byť priznaná náhrada trov konania.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.. Neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovaná si náhradu trov konania nežiadala, preto úspešnej žalovanej nebola priznaná náhrada trov odvolacieho konania.

Žalobca v konaní vytýka neprerušenie konania pre polozenie prejudiciálnej otázky, resp. podanú ústavnú sťažnosť na ústavnom súde. V spise sa nenachádza návrh na prerušenie konania, preto o neexistujúcom návrhu žalobcu nemohol rozhodovať ani okresný súd. Odvolací súd preto nevidí dôvod na porušenie práva žalobcu v tom, že okresný súd neprerušil konanie do doby rozhodnutia o prejudiciálnej otázke.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.